

SZÉLSŐSÉGES HOMOKI TERMŐHELYEK ERDŐSÍTÉSÉBEN ALKALMAZHATÓ FAFAJKÍSÉRLET ÉRTÉKELÉSE 2015-BEN

Gácsi Zsolt¹ - Janik Gergely² - Seresné Gyenes Tünde²

1: Kiskunsági Erdőgazda Kft.

2: KEFAG Zrt.

Bevezetés

A kutatás célja a Duna-Tisza köze szélsőségesen száraz, sovány homoktalajainak erdősítésében, ill. az ilyen termőhelyeken álló, gyökérrontó taplóval fertőzött fenyőállományok lecserélése során alkalmazható fafajok körének bővítése. A kísérlet 2001-ben kezdődött.

Módszer

Háromszoros ismétlésben végrehajtott fafaj-összehasonlító kísérlet. A kísérletbe bevonásra kerülő fafajok kiválasztásánál figyelembe vettük a KEFAG Zrt. valamennyi erdészetenél dolgozó kollégáink véleményét.

Eddig elvégzett munkák

2001.

- Kísérleti terület kiválasztása (Kecskemét 7C): fenyő termőhely, fafajcsere igénye, megfelelő területnagyság
- A kísérleti területen álló állomány felmérése, állapotrögzítés
- Állomány letermelése, teljes talaj-előkészítés
- Kísérleti fafajok kiválasztása, parcellák és ismétlések megtervezése
- Kísérleti terület bekerítése
- A kísérleti parcellák kitűzése, térképezés

2002. tavasz

Első kivitelek elvégzése.

2004., 2005., 2006. tavasz

Pótlások elvégzése.

2007-2010: Részletes értékelés

A kísérlet eredményeinek első, részletes értékelésére 2003 tavaszán, a pótlásokkal egy menetben került sor. 2005 végére több parcellában is záródott az erdősítés. A folyamatosan sikertelen próbálkozások után az atlaszcédrus és a tölgy parcellában, a kísérletben jó eredményt mutató gledícsia és nyír fajokból 50-50% eleggyel telepítettük be a területeket. Amely parcellák szintén sikertelenek lettek, valószínűleg a talaj-előkészítés hiánya miatt.

2015.: Összesítő értékelés

Az akác parcellák sorsa érdekesen alakult: a csemeték mindkét ismétlésben 100%-ban megmaradtak; pótlás nem volt szükséges. 2005-ben az erdősítés záródott; egyik legszebb növekedést mutató parcella. 2006-ban is jó fejlődésű (3,6 m), 2010-re a kezdeti jó növekedési erély lelassult, az átlagos magasság 4,5 m.

2015-re az akác egészségi állapota súlyos, növekedése teljesen leállt, csak vegetálnak a még élő egyedek. Nagy valószínűséggel a törevágás, vagy egyszálazás során elterjedt akác-kéreggrák – *Diaporthe oncostoma* – felelős a leromlásért.

Az állomány szó szerint "haldoklik".

A kísérlet alapján az adott termőhelyi körülmények között a nyír (2. ábra), a fekete nyár (1. ábra), a gledícsia, a fehérnyár (szürkenyár), az erdei fenyő és a fekete fenyő mutat elfogadható növekedést.

A fekete nyár tág hálózatban lett telepítve, így nagyon ágas; célszerű lenne kicsit sűrűbben ültetni. Egyébként megmaradása, egészségi állapota, fejlettsége biztató.

A nyír és a gledícsia parcellák szintén jó állapotot mutatnak, érdekes, hogy az 50-50 %-os telepítésű parcellák sikertelenek lettek; de ez valószínűleg betudható a talaj-előkészítés nélkül végzett pótlásnak. A mintaparcellák egészségi állapotának alakulását a 3. ábra

1. ábra: fekete nyár parcella 2010-ben 7,5 m-es átlag magassággal

2. ábra: nyír parcella 2010-ben 5,5 m átlagos magassággal

